

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет**



МАТЕРІАЛИ
ІХ Міжнародної
науково-практичної конференції
студентів та молодих науковців
„НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО
ОЧИМА МОЛОДИХ”

Частина 1. Психолого-педагогічний напрям

18 травня 2016 року
м. Рівне

ББК 72
УДК 001+37+316.3
Н-34

**НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА
МОЛОДИХ: Матеріали ІХ Міжнародної науково–
практичної конференції студентів та молодих
науковців. Частина 1. Психолого-педагогічний
напрям. - Рівне: РВВ РДГУ.- 2016.- 165 с.**

Програмний комітет:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор РДГУ– голова оргкомітету;

Поніманська Тамара Іллівна – кандидат педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи РДГУ – заступник голови оргкомітету;

Батишкіна Юлія Валеріївна – кандидат технічних наук, доцент– заступник голови оргкомітету;

Войтович Ігор Станіславович – доктор педагогічних наук, професор;

Гон Максим Мойсейович – доктор політичних наук, професор;

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор;

Петрівський Ярослав Борисович – доктор технічних наук, професор;

Сяський Андрій Олексійович – доктор технічних наук, професор;

Бабич Степанія Михайлівна – кандидат технічних наук, доцент;

Виткалов Сергій Володимирович – кандидат мистецтвознавства, доцент;

Воробйова Ірина Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент;

Галуха Любов Юріївна – кандидат історичних наук, доцент;

Дичківська Ілона Миколаївна – кандидат педагогічних наук, професор;

Мельник Віра Йосипівна– кандидат географічних наук, доцент;

Мороз Ігор Петрович – кандидат фізико-математичних наук, доцент;

Музичук Катерина Петрівна – кандидат технічних наук, доцент;

Павлова Наталія Степанівна– кандидат педагогічних наук, доцент;

Сілкова Галина Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент;

Ставицька Олена Григорівна – кандидат психологічних наук, доцент;

Суржук Тетяна Борисівна – кандидат педагогічних наук, доцент;

Хижнякова Надія Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол №4 від 28.04.2016р.)

З метою розв'язання завдань нами розробляється спеціальний експериментальний курс «Методика підготовки майбутніх вихователів до економічного виховання дітей старшого дошкільного віку» зміст якого узагальнюватиме ті знання та практичні навички, які студенти отримують на різних дисциплінах, навчаючись на спеціальності «Дошкільна освіта».

Таким чином, методика підготовки майбутніх педагогів до економічного виховання дошкільників здійснюватиметься за декількома напрямками. Перший напрям пов'язаний з розумінням та закріпленням теоретичного матеріалу студентами щодо формування основ економічного мислення. Другий напрям пов'язаний з набуттям студентами конкретного практичного досвіду економічного виховання у взаємодії з дітьми старшого дошкільного віку.

Після проведення формувального етапу експерименту ми плануємо провести контрольні зрізи, які будуть спрямовані на з'ясування якісних та кількісних змін, що відбулися у знаннях студентів, та яким чином вони вплинуть на сформованість готовності до економічного виховання дітей старшого дошкільного віку.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти: нова редакція // Дошкільне виховання. – 2012. – № 7. – С. 4–19.
2. Бирман А.М. Задания для самостоятельной работы по "Основам экономических знаний" / А.М. Бирман, Л.Я.Осипович. – М.: Просвещение, 1988. – 160 с.
3. Глазирьина Л. Д. Экономическое воспитание дошкольника: справочные и методические материалы / Л. Д. Глазирьина, Н. В. Зайцева, В. М. Теленченко. – Мозырь: Содействие, 2006. – 84 с.
4. Дудник Н. А. Формування економічної компетенції дошкільників як психолого-педагогічна проблема / Н. А. Дудник. // Збірник наукових праць. – 2014. – С. 103–109.
5. Іванова А. В. Економічний досвід – старшим дошкільнятам / А.В. Іванова // Дошкільне виховання. – 2006. – №7. – С. 22.

ВИКОРИСТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ НА ЗАНЯТТЯХ З РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Кульчач А. В., магістрант

**Степанова О. І., кандидат філологічних наук, доцент
Рівненський державний гуманітарний університет**

З життям дитини, від колиски до юності, у традиційному народному побуті міцно пов'язане художнє явище, що дістало у фольклористів назву «дитячий фольклор» – усна народна творчість. Коло творів, охоплених цим поняттям, широке і багатоманітне – за призначенням, тематикою й образною системою, формою, способом і часом виконання. Усна народна творчість різноманітна за жанровою характеристикою. Вона включає в себе загадки, чистомовки, утішки, забавлянки, колискові пісні. Жанри дитячого фольклору – усної народної творчості – мають різні джерела і виникали в різні історичні періоди розвитку народу. Так, деякі із них ведуть початок від народних обрядів та вірувань, сягають корінням у глибокі віки. Від дорослих до дітей перейшли і деякі твори пізнішого походження, також зазнавши при цьому певних змін. Чимало пісенок, прозивалок, лічилок мають виразні ознаки дитячої творчості – безпосередність, емоційність, потяг до гри словами й звуками, таємничості й загадковості. Усна народна творчість існувала і певною мірою продовжує існувати як суттєва частина загальнонаціонального багатства, і відбиває види, динаміку життя та розмаїття його форм [6, с. 150].

Українська народна творчість як невід'ємна частина практичної педагогіки народу впродовж століть формувала естетичні смаки дитини, становлячи морально-етичну основу розвитку особистості. В традиції народного виховання її творчі сприяли фізичному і моральному здоров'ю дитини, розвитку її розумових здібностей, підготовці до суспільно-корисної діяльності. Художнє слово, водночас із живими спостереженнями, збагачувало знання про навколишній світ, вчило доброти й співчуття, допомагало самоствердженню. І, переживши віки, ці твори як безцінне багатство передаються новим і новим поколінням.

Одним із ефективних методів формування мовленнєвої компетенції дітей дошкільного віку є українська народна творчість. Художня література супроводжує дитину з перших років життя, відкриває, пояснює їй життя суспільства та природи, світ людських почуттів та взаємовідносин; розвиває мислення й уяву дитини, збагачує її емоції, дає чудові зразки літературної мови. Розширюючи знання про навколишній світ, впливає на особистість дошкільника, розвиває здібності тонко відчувати форму й ритм рідної мови.

Забезпечення впливу фольклору на мовленнєвий розвиток дітей є одним із провідних методичних принципів у роботі з дошкільниками.

Аналіз психолого-педагогічної літератури та матеріали експериментальних досліджень свідчать про те, що вплив фольклору є дуже вагомим, особливо під час занять, на розумовий, естетичний, мовленнєвий розвиток дитини. На важливість використання фольклору на заняттях указували педагоги, психологи, лінгвісти (Л. Айдарова, А. Богуш, Л. Виготський, Н. Гавриш, О. Запорожець, О. Леонтьєв, С. Рубінштейн, Ф. Сохін, С. Тихеева, О. Трифонова, К. Ушинський, С. Фльорина, А. Шахнарович та ін.).

Учені (А. Богуш, Н. Гавриш, Н. Лисенко, М. Стельмахович, О. Трифонова та ін.) відзначають особливості сприйняття і засвоєння дітьми творів усної народної творчості. Діти сміливо реконструюють твори, навіть якщо пам'ятають усього декілька слів із його традиційного варіанту, із задоволенням створюють власні лічилки, колискові, пестушки, скоромовки, казочки та ін., находячи їм відповідне місце в своєму житті, грі, спілкуванні.

Кожен педагог, який працює з дітьми, повинен проводити велику роботу по формуванню сприйняття художнього слова. Найважливішою складовою частиною роботи з розвитку зв'язного мовлення є навчання розповіданню. «Програма виховання в дитячому саду» передбачає навчання дітей розповідям за сприйняттям (опису іграшки, рослини, картини й ін.) і переказу. Наші дані свідчать про те, що переказують діти легше й краще, чим складають описові розповіді за сприйняттям, причому при правильному підборі твору вони однаково легко й охоче переказують як казки, так і розповіді. Однак виникає таке питання. Якщо діти легше переказують, чим складають описові розповіді, чи не варто спочатку навчати їх тільки переказу? У результаті досліджень, перевірених на

практиці, встановлено, що найбільші успіхи досягаються при рівнобіжному навчанні дітей тому й іншому виду розповідання. Розуміння народної творчості проходить два ступеня впродовж дошкільного періоду. Перший – «розуміння плану значення» – це розуміння дітьми лише фактичного змісту твору. Таке розуміння не дозволяє слухачеві проникнути у глибинні зв'язки і відношення. Другий ступінь – розуміння «плану смислу» – передбачає проникнення в підтекст з опорою на виразні засоби мови.

Використання різних жанрів фольклору є ефективним засобом і важливим фактором у формуванні мовленнєвої компетентності дітей. Широке використання фольклору в роботі з розвитку мовлення дошкільника дає можливість організувати активний процес спілкування дітей різними мовленнєвими засобами. Очевидним є й факт, що діяльнісний підхід до мовленнєвого розвитку дітей дозволяє їм виявляти мовленнєву активність, забезпечує збагачення мовлення новою лексикою, граматичними конструкціями тощо.

Метою дослідження було теоретичне обґрунтування та експериментальне перевірка доцільності використання української народної творчості на заняттях у дітей дошкільного віку.

Ціллю констатувального етапу нашого дослідження – вивчення рівня культури спілкування дітей дошкільного віку для виявлення причин, що викликають труднощі у спілкуванні.

При розробці методики обстеження ми виходили із завдання забезпечення використання фольклору в роботі з дітьми при визначенні ознак комунікативно-мовленнєвого розвитку.

В експериментальній частині дослідження були використані такі методи:

- анкетування батьків та вихователів;
- спостереження за дітьми;
- творчі завдання;
- бесіда;
- тестування;
- метод експертної оцінки.

Названі методи дозволили розширити рівень дослідження, залучивши найвідоміші методики:

1. Методика обстеження мовної готовності дітей дошкільного навчання українською мовою.
2. Діагностична методика О. С Ушакової та О. М Струниної, яка використовується для визначення особливостей уживання усної народної творчості в роботі з розвитку зв'язного мовлення дошкільників.
3. Методика «Сходи» В.Г. Щур.

Важливо підкреслити, що спостереження є основним методом дитячої психології. Свою особливу першорядність спостереження здобуває в характеристиці досягнень комунікативно-мовленнєвого розвитку дитини, оскільки її здатність до спілкування повинна бути представлена як відкрита система. Діагностика рівня комунікативно-мовленнєвого розвитку дітей дозволяє зробити зріз поточного стану, будь-якої зміни в мотивації, потребі, умовах навчання, спрямованих на зміни характеру відносин між учасниками комунікації, а також на процес удосконалювання ознак, що складає її комплексний зміст і спричиняє зміни комунікативно-мовленнєвих досягнень.

Оскільки емоційні прояви спілкування ми назвали психодіагностичним індикатором мовленнєвого росту дитини, необхідно поглибити діагностичну інформацію про рівень розвитку невербальної поведінки. Отриманий матеріал дає характеристику форми взаємин між дитиною та дорослим і часто ставить проблему оптимізації міжособистісних відносин у системі «дитина – дорослий». Така розвиненість експресивно-мімічних засобів у мовній поведінці свідчить про становлення близьких довірливих форм контакту маляти з оточуючими, розвитку емоційно-особистісної форми спілкування. Одночасно відповіді дорослих щодо оцінки невербальної поведінки дітей дозволяють виділити індивідуальні риси мовної поведінки дошкільняти, допомагають визначити комунікативну спрямованість і готовність дитини до комунікації.

Для проведення експериментальної роботи було розроблено експериментальні завдання до кожного з виокремлених нами критеріїв та показників для визначення рівнів сформованості мовленнєвої компетентності дітей дошкільного віку.

На другому етапі дослідження ми поглиблювали в дошкільників досліджуваних груп знання про культуру спілкування. При цьому зміст виховної діяльності в контрольній групі не змінювався, мінявся характер її проведення в експериментальній групі.

Процес формування в дошкільників експериментальної групи мовленнєвих умінь та комунікативної компетентності проходив на заняттях із застосуванням сучасних виховних форм та використанням засобів фольклору. Формування комунікаційних взаємин дошкільників передбачало урахування таких організаційно-педагогічних умов:

- поетапне формування у дітей знань про культуру спілкування;
- організація спільної діяльності дошкільників;
- організація взаємоаналізу і взаємооцінки висловлених думок і вчинків дітей;
- упровадження інноваційної виховної технології, яка зумовлена сучасним станом виховної системи;
- використання творів фольклору у виховному процесі для формування у дошкільників культури спілкування.

На етапі констатувального експерименту ми поставили за мету дослідити і вивчити рівень культури спілкування дітей дошкільного віку для виявлення причин, що викликають труднощі у спілкуванні. Під час цього етапу ми використовували такі методи дослідження, як анкетування батьків та вихователів, спостереження за дітьми, творчі завдання, бесіди, тестування, метод експертної оцінки. У процесі використання названих методів, ми дізналися, що загальний рівень культури спілкування в дітей обох груп достатньо низький. Саме тому поставили за мету розробити власну програму занять для дошкільників.

На етапі *формування експерименту* ми ставили за мету розробити програму занять, спрямовану на формування комунікаційно-мовленнєвої компетентності дошкільників.

Порівняльний аналіз даних констатувального та контрольного експериментів наочно доводить результативність запропонованої й експериментально перевіреної нами технології виховання комунікаційної компетентності засобами розвитку мовлення.

Українська народна творчість повинна використовуватися на заняттях з мовленнєвого спілкування та у повсякденному житті.

Аналіз сформованості комунікативної компетентності на контрольному етапі дослідження показав, що у експериментальній групі кількість дітей з високим рівнем гуманної вихованості зростає до 57%, натомість кількість дітей із середнім рівнем зменшилася із 47% до 38%, значно зменшилася і кількість дошкільників із низьким рівнем досліджуваних якостей (з 16% до 5%). У контрольній групі дещо збільшилися показники високого рівня – з 41% до 35%, та на 6% знизилась кількість дітей із низьким рівнем сформованості комунікативної компетентності.

Отже, після проведення всіх етапів педагогічного експерименту, можна зробити висновок про те, що ефективність розробленої та експериментально перевіреної нами технології виховання комунікативної компетенції в дошкільників у дошкільному навчальному закладі на основі визначених організаційно-педагогічних умов була доведена результатами формування комунікативно-мовленнєвих умінь, змінами в ставленні дітей до себе, один до одного, до дорослих, конкретними гуманними вчинками та діями, які набули позитивного систематичного та цілеспрямованого характеру, сформованою культурою моральної дії.

Список використаних джерел

1. Абраменкова В.В. Гуманне отношение в детском возрасте. / В.В.Абраменкова // Психология в детском саду. – М.: Обнинск, 2007. – №7. – С. 4– 5.
2. Айзенбарт М. М. Формування соціально-комунікативної компетенції старших дошкільників кризь призму ігрової діяльності / М. М. Айзенбарт // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – 2013. – Вип. 29. – С. 417– 422. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Pfto_2013_29_68.pdf.
3. Андреева Г.М. Социальная психология / Г.М. Андреева. – М.: изд. «Аспект прогресс», 2000. – 113 с.
4. Антологія педагогічної думки християнського Середньовіччя. – Т. 1. – М., 1994. – 133 с.
5. Академічний глумачний словник української мови: в 11 томах. – Том 4. – К.: Наукова думка. – 1973. – 799 с.
6. Артемова Л.В. Історія педагогіки України: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Л. В. Артемова. – К.: Либідь, 2006. – 424 с.
7. Артемова Л.В. Театр і гра / Л.В. Артемова. – К.: Томіріс, 2002. – 340с.
8. Асмолов А. Г. Историко-эволюционный подход к пониманию личности / А.Г.Асмолов // Вопросы психологии. – 1986. – № 1. – С. 28 – 40.

РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ЛІНІЇ «ДИТИНА В СЕНСОРНО-ПІЗНАВАЛЬНОМУ ПРОСТОРІ» ЗАСОБАМИ ЕКСКУРСІЇ

Кушнір Н. В., магістрант

**Горопаха Н. М., кандидат педагогічних наук, доцент
Рівненський державний гуманітарний університет**

Здатність до пізнання навколишнього, уміння орієнтуватися в ньому, знаходити правильні способи вирішення життєво важливих проблем була необхідною для людини в усі часи. Тому питання про те, що таке розум і як його виховувати, турбує людство з давніх-давен.

І сьогодні розумове виховання дітей продовжує залишатися актуальною проблемою дошкільної педагогіки, що знаходить відображення у державних документах про дошкільну освіту. Зокрема, новий державний стандарт дошкільної освіти України визначає як складову змісту Базового компонента дошкільної освіти [1] освітню лінію «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», акцентуючи увагу на необхідності не лише формування в дітей уявлень про навколишній світ, а й уміння планувати свою пізнавальну діяльність, знаходити нове в знайомому та знайоме в новому, радіти зі своїх відкриттів, виявляти інтерес до дослідництва, експериментування з новим матеріалом.

Актуальність вищезазначених аспектів проблеми на сучасному етапі розвитку дошкільної освіти вимагає пошуку найбільш ефективних засобів, форм та методів формування пізнавальних інтересів дошкільників. Перед сучасними теоретиками та практиками постає важливе питання, як же примусити дитину знаходитись у постійному пошуку, щось досліджувати, над чимось експериментувати.

На допомогу приходять така форма організації навчально-виховної роботи в дошкільному закладі як екскурсія.

Цінність її полягає у безпосередньому ознайомленні дітей з предметами, явищами природи, діяльністю дорослих в природних умовах.

Поряд з цим, слід констатувати недостатньо ефективне використання екскурсій у роботі ДНЗ. Зокрема, в останні роки значно звузилася тематика екскурсій. Педагоги надають перевагу перед екскурсіями таким формам роботи, як заняття, дидактичні ігри, обмежуються прогулянками на майданчику ДНЗ. В ознайомленні дошкільнят з природою рідного краю, рідним містом (селом), працею дорослих переважають опосередковані методи роботи.

У сучасних наукових дослідженнях у галузі дошкільної педагогіки обґрунтовані зміст, завдання, форми та методи розумового виховання та розвитку дітей дошкільного віку. Основи теорії розумового виховання дошкільників закладено у працях Я. А. Коменського, Й.-Г. Песталоцці, Ф. Фребеля, К. Ушинського, С. Русової. У вітчизняній дошкільній педагогіці ідеї визначних вчених минулого знайшли подальшу теоретичну та методичну розробку в наукових дослідженнях та педагогічному досвіді Є. Водовозової, Є. Тихеевої, О. Усової, численних сучасних вчених [4].

Аналіз наукових досліджень переконливо доводить, що саме в дошкільний період дитина оволодіває основними вміннями і навичками різних видів діяльності: ігрової, трудової, сенсорно-пізнавальної. Коло знань про предмети і явища розширюється завдяки виникненню і розвитку нових видів діяльності та поглибленню змісту тих, які формувались у період раннього віку. У старшому дошкільному віці знання все частіше поєднуються з розвитком

ЗМІСТ

Молодий педагог

ПЕРЕДНЄ СЛОВО.....	3
Бабич Л. В., Поліщук Н. В. ПРОФЕСІЙНИЙ САМОРОЗВИТОК МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	5
Бецель О. В., Бричок С. Б. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	7
Белова Ю. Ю., Онищенко С. В. ПРО ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ СТУДЕНТАМИ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ.....	9
Богданович Ж. В., Никонова Л. Е. ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ СРЕДА КАК УСЛОВИЕ БЕЗОПАСНОГО РАЗВИТИЯ РЕБЕНКА.....	10
Брончук О. Л., Дупак Н. В. РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	11
Васерук Є. Л., Янцур М. С. РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ В УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ (ДЕРЕВООБРОБКА) З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДІВ ПРОЕКТУВАННЯ.....	13
Василенко О. Н., Литвина Н. В. ИНФОРМАЦИОННАЯ ОТКРЫТОСТЬ УЧРЕЖДЕНИЯ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ КАК УСЛОВИЕ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ С СЕМЬЕЙ.....	15
Вершинська О. Б., Дейнега О. В. КЕЙС-МЕТОД У ФОРМУВАННІ САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МАРКЕТОЛОГІВ.....	16
Вознюк В. П., Козлюк О. А. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ ТВОРЧОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ В УМОВАХ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	17
Галатюк М. Ю. ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ЗАСОБІВ ПРОБЛЕМНО-ЗМІСТОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ З ФІЗИКИ.....	19
Галатюк Т. Ю. НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ І МЕТОДОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА СТАРШОКЛАСНИКІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПРИРОДНИЧИХ ПРЕДМЕТІВ.....	21
Гамера О. А., Бричок Б. П. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	22
Гвоздарева О. С., Горбатова Е. В. ФОРМИРОВАНИЕ ЭСТЕТИЧЕСКОГО ОТНОШЕНИЯ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА К ОКРУЖАЮЩЕМУ МИРУ.....	24
Герасимчук В. Л. ІСТОРИЧНІ ВИТОКИ ФОРМУВАННЯ САНІТАРНО-ГІГІЄНИЧНИХ НАВИЧОК ДІТЕЙ НА ЗАКАРПАТТІ (ДРУГА ПОЛОВИНА ХІХ – ПОЧАТОК ХХ СТ.).....	25
Гетьман О. П., Захарчук З. О. ПРО ЗНАЧЕННЯ ВИРАЗНОГО ЧИТАННЯ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ.....	26
Гольонко І. П., Шевчук О. А. ВПЛИВ ВЖИВАННЯ НЕЯКІСНОЇ ВОДИ НА ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ ВНЗ.....	28
Грищук К. В., Малиновська Н. В. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ МОВЛЕННСВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ РАННЬОГО ВІКУ.....	30
Гук С. П., Лісова С. В. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ.....	32
Давидюк Ю. В., Гронь Л. В. ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ ОЗНАЙОМЛЮВАЛЬНОГО ЧИТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ СТАРШОКЛАСНИКІВ ЗОШ.....	34
Динюк Б. А., Руденко В. М. РОЗВИТОК ЗАГАЛЬНО-ВИРОБНИЧИХ УМІНЬ У УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРОФІЛЮ «ДЕРЕВООБРОБКА» З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДІВ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ.....	36
Дмитрів М. В., Твердохліб І. А. МІСЦЕ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	37
Журомська Ю. В., Пагута Т. І. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЧАСОВИХ УЯВЛЕНЬ.....	38
Каленик В. І., Галатюк Ю. М. ОСОБЛИВОСТІ МІЖПРЕДМЕТНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ У НАВЧАННІ ФІЗИКИ.....	39
Карпович Ю. В. СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ВИХОВАННЯ ДИСЦИПЛІНОВАНОСТІ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	41
Киселюк І. Р., Косарева О. І. ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ У МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ ДО УМОВ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.....	43
Кіндер О. М., Борова В. Є. ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ІДЕЙ СОФІЇ РУСОВОЇ У МОВЛЕННСВОМУ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	45
Кірсева О. О., Степанова О. І. ВПЛИВ СЛОВЕСНИХ ІГОР, ІГРОВИХ МОВЛЕННСВИХ СИТУАЦІЙ, ІГРОВИХ МОВЛЕННСВИХ ВПРАВ НА РОЗВИТОК ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	46
Кіряк М. М., Бричок Б. П. ЯКІВ ФЕОФАНОВИЧ ЧЕПІГА ПРО ІДЕАЛ УЧИТЕЛЯ.....	47
Кльоф Н. Ю., Косарева О. І. ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ДО РОБОТИ З БАТЬКАМИ З ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ.....	49
Козачук М. В. СПЕЦИФІКА ОРГАНІЗАЦІЇ КОРЕКЦІЙНО-ЛОГОПЕДИЧНОЇ РОБОТИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	51
Коцур Є.-Л. І., Руденко Н. М. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ ДО ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ У РОБОТІ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.....	53
Кочерга Є. В., Скиба Ю. А. ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ: ПОНЯТТЯ ТА СТРУКТУРА.....	55

Кравчик Н. О., Бричок Б. П. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	56
Красій Н. Б., Цуркан Т. Г. ВИКОРИСТАННЯ ПРОБЛЕМНИХ СИТУАЦІЙ НА УРОКАХ «Я У СВІТІ» (3-4 КЛАС)	57
Крук І. А., Павлюк Т. О. ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ЕКОНОМІЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	58
Кульпач А. В., Степанова О. І. ВИКОРИСТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ НА ЗАНЯТТЯХ З РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	60
Кушнір Н. В., Горобаха Н. М. РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ЛІНІЇ «ДИТИНА В СЕНСОРНО-ПІЗНАВАЛЬНОМУ ПРОСТОРІ» ЗАСОБАМИ ЕКСКУРСІЇ	62
Латыговская О. В., Шебеко В. Н. СУЩНОСТЬ ФЕНОМЕНА «КУЛЬТУРА ЗДОРОВ'Я» ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА	64
Лебедева С. В., Старжинская Н. С. ИСПОЛЬЗОВАНИЯ БЕЛОРУССКОГО ТАНЦЕВАЛЬНОГО ФОЛЬКЛОРА В РАБОТЕ С ДЕТЬМИ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА	66
Лисюк Т. М., Боровець О. В. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	67
Лобанова А. І., Борова В. Є. СУТНІСТЬ ФЕНОМЕНУ “ПОНЯТТЯ ЗВУКОВА КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ”	68
Лучкевич В. В. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МОВНО-ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ ФРАНЦІЇ В УКРАЇНІ	69
Любчик І. С., Пасічник Я. А. ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ ВСТАНОВЛЮВАТИ ПРИЧИННО-НАСЛІДКОВІ ЗВ'ЯЗКИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПОЧАТКОВОГО КУРСУ МАТЕМАТИКИ	70
Маринич В. О., Белешко Д. Т. ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ ІСТОРІЯ МАТЕМАТИКИ	72
Марковець О. В., Шевчук О. А. ВПЛИВ АЛКОГОЛЮ НА ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ ВНЗ	73
Мартинюк І. В. НЕТРАДИЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РОБОТІ З ДІТЬМИ-ЛОГОПАТАМИ	75
Мельник М. В., Коваль Г. П. ФОРМУВАННЯ ТЕХНІКИ ЧИТАННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	77
Мельничук К. В., Маліновська Н. В. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ПЕРЕКАЗУ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	78
Мечик С. І., Пасічник Я. А. ЗАСТОСУВАННЯ ДЕРЕВОВИДНИХ СХЕМ У ПІДРУЧНИКАХ З МАТЕМАТИКИ ДЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	79
Михальчук Ю. Б., Дупак Н. В. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОГО СВІТОСПРІЙНЯТТЯ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	81
Назарчук Г. А., Пасічник Я. А. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОСТОРОВИХ УЯВЛЕНЬ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	82
Носолюк І. О., Павлюк Т. О. ФОРМУВАННЯ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ДІТЕЙ З РІЗНИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ГРУПИ	83
Ольшесвська К. В., Горобаха Н. М. НАСТУПНІСТЬ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ТА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ФОРМУВАННІ СЕНСОРНОЇ КУЛЬТУРИ ДИТИНИ	86
Осипчук І. В., Дупак Н. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ КРАСЗНАВЧОЇ РОБОТИ В ШКОЛІ	87
Павлова Н. С. ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ДОСВІДУ ФАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ	89
Переходько В. В., Фещук Ю. В. РОЗВИТОК ГРАФІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СЛЮСАРІВ З РЕМОНТУ АВТОМОБІЛІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	91
Петлюк Н. А., Падалка О. І. ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ УСНОЇ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ	93
Прокopcук Н. В., Павлюк Т. О. ДОСЛІДЖЕННЯ ВИХОВАННЯ САМОСТІЙНОЇ ПОВЕДІНКИ У ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ	94
Пшеницына Л. А. РАЗВИТИЕ КОНСТРУКТИВНО-ТЕХНИЧЕСКИХ СПОСОБНОСТЕЙ ДЕТЕЙ СТАРШЕГО ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА (ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ)	96
Романюк А. А. ЕЛЕКТРОННІ НАОЧНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ	97
Росоловська І. Б., Падалка О. І. ВИХОВАННЯ ВЗАЄМОДОПОМОГИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СТРУКТУРІ СОЦІАЛЬНО – КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ	99
Сачковська Н. І., Дупак Н. В. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	101
Сачук Т. О., Лісова С. В. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН	102
Сидоренко І.А., Руденко Н. М. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТІСНИХ ЯКОСТЕЙ У ДІТЕЙ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ	104
Смеречанська А. І., Бричок Б. П. ПЕДАГОГІЧНА СИСТЕМА В. СУХОМЛІНСЬКОГО У КОНТЕКСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДУМКИ ХХ СТ.	107
Сокол О. В., Янцур Л. А. РОЗВИТОК ТВОРЧОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ НАРОДНОГО ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА ПОЛІССЯ	108
Солованюк Р. В., Сингаївський Д. В. ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВМІНЬ В УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ В ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	110
Солоненчук Т. В., Маліновська Н. В. ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ У ПРОЦЕСІ РОБОТИ З ХУДОЖНЬОЮ ЛІТЕРАТУРОЮ	112
Стельмашук Ж. Г. КРИТЕРІЇ ГОТОВНОСТІ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА ДО НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ	114
Стефняк М. В. ВОСПРІЯТИЕ РОДИТЕЛЯМИ ФЕНОМЕНА ДЕТСТВА	116

Томчук А. М., Козлюк О. А. ФОРМУВАННЯ БАЗОВИХ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	117
Трубнікова Ю. О., Пасічник Я. А. РЕАЛІЗАЦІЯ ДИДАКТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	119
Фешук І. Д., Бричок С. Б. ПЕДАГОГІЗАЦІЯ БАТЬКІВ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ.	120
Хоронжевський О. М., Янцур М. С. ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ГІГІЄНИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УЧНІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ	123
Царук О. А., Бричок Б. П. ПОЧАТКОВА ШКОЛА І СІМ'Я: ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ.....	125
Цимбал Ю. Р., Янцур Л. А. ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОСТІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ІЛЮСТРАТИВНОЇ ГРАФІКИ.....	126
Чайка М. В., Галатюк Ю. М. МЕХАНІЗМ ПІДВИЩЕННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ ВИКОНАННЯ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ З ФІЗИКИ.....	128
Чичелюк А. І., Бричок Б. П. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	130
Шевченко О. В., Петренко О. Б. СТАН СФОРМОВАНOSTІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	131
Шевчук Ю. В., Петренко О. Б. ЕЛЕМЕНТИ АКТОРСЬКОЇ І РЕЖИСЕРСЬКОЇ ТЕХНІКИ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	133
Шибецька Т. С., Гронь Л. В. МЕТОДИКА РОБОТИ З ІНШОМОВНИМ ТЕКСТОМ ДЛЯ ЧИТАННЯ В СТАРШІЙ ШКОЛІ	134
Шклярєва С. С., Никонова Л. Е. ИНФОРМАЦИОННОЕ СОПРОВОЖДЕНИЕ РОДИТЕЛЕЙ В УСЛОВИЯХ УЧРЕЖДЕНИЯ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ	136
Шроль Т. С. АНАЛІЗ СТАНДАРТИВ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	137
Шуляк А. С., Старжинская Н. С. РАЗВИТИЕ ПОНИМАНИЯ РЕЧИ ДЕТЬМИ МЛАДШЕГО ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА В ОБЩЕНИИ СО ВЗРОСЛЫМ.....	139
Щербович О. А., Горбатова Е. В. ФОРМИРОВАНИЕ ЭСТЕТИЧЕСКИХ ЦЕННОСТНЫХ ОРИЕНТАЦИЙ НА ЭТАПЕ ДОШКОЛЬНОГО ДЕТСТВА	141
Ясковець В. Ю., Янцур М. С. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПРОЕКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ З ДЕРЕВООБРОБКИ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	142

Молодий психолог

Бондарчук І. М., Борова В. Є. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СПІЛКУВАННЯ ТА МІЖСОБИСТІСНИХ ВІДНОСИН У ПІДЛІТКІВ	145
Завадський П. Ю., Сторож О. В. ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ З РІЗНИМ РІВНЕМ САМООЦІНКИ.....	147
Кізілова А. І., Сторож О. В. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПОДОЛАННЯ ТРИВОЖНОСТІ У СТУДЕНТІВ В КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЯХ	147
Костриж О. О., Корнівська М. М. ІДЕНТИЧНІСТЬ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ.....	149
Котелюк М. В., Сторож О. В. МОТИВАЦІЯ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ.....	151
Крупеня М. М., Сторож О. В. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВ З РІЗНИМ РІВНЕМ ТРИВОЖНОСТІ.....	153
Саковська А. І., Шевчук О. А. ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ХАРЧОВОЇ ПОВЕДІНКИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	154
Сидорчук Н. Л. РЕФЛЕКСИВНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ	157
Швець Б. В., Колодич О. Б. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИНИКНЕННЯ СУСПІЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ТА ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ СТАРШОКЛАСНИКІВ	159
Шемечко М. І, Борова В. Є. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЦІННІСНОЇ СФЕРИ ДЕВІАНТНИХ ПІДЛІТКІВ.....	161